เทศน์อบรมฆราวาส ณ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.ขอนแก่น เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๒

ฟื้นฟูชาติฟื้นฟูที่จิตใจ

วันนี้เป็นวันอุดมมหามงคลแก่พี่น้องชาวไทยเรา ในนามจังหวัดขอนแก่นและ จังหวัดใกล้เคียง ซึ่งได้ตั้งพิธีการเครื่องหมายแห่งความรักชาติของเราขึ้น ใน มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต้องขออภัยนะถ้าพูดภาษาศัพท์แสงของทาง การบ้านเมืองวิชาต่าง ๆ หลวงตาไม่ค่อยชำนิชำนาญ หากผิดพลาดประการใดก็กรุณา ให้อภัยล่วงหน้าไว้ด้วย เพราะจะมีอย่างนั้นจริง ๆ

วันนี้พี่น้องทั้งหลายมีท่านอธิการบดีและรวมดังที่ท่านทั้งหลาย ได้บรรยายมา เรียบร้อยแล้วเป็นที่เข้าใจ ได้ตั้งกองทานเรียกว่ามหาทานขึ้น ซึ่งเป็นเครื่องหมายแห่ง การรักชาติไทยของเราขึ้นในสถานที่นี่ นิมนต์หลวงตามาขอบคุณอนุโมทนาในน้ำใจของ พี่น้องทั้งหลาย หลวงตาก็ได้อุตส่าห์พยายามมา เพราะสมเจตนาที่หลวงตาได้ตั้งความ ปรารถนาไว้ภายในจิตใจอย่างเต็มที่แล้ว ก่อนที่จะนำตัวออกเป็นผู้นำของพี่น้องทั้ง หลาย วันนี้เจตนาของชาติไทยทั้งชาติได้มารวมในจุดที่จังหวัดขอนแก่นเรา ด้วยความ พร้อมเพรียงสามัคคีจากความรักชาติของเรา ได้บริจาคสมบัติต่าง ๆ มีทองคำ ดอลลาร์ เงินสด เพื่อหนุนเข้าคลังหลวงของเราซึ่งเป็นหัวใจของชาติ

หลวงตาจึงได้อุตส่าห์พยายามมาด้วยความตะเกียกตะกาย สังขารร่างกายไม่ อำนวย เพราะสังขารร่างกายนี้มีวัย มีเฒ่าแก่ชราคร่ำคร่าทุพพลภาพไปตามธรรมดาของ ขันธ์ ส่วนจิตใจและธรรมซึ่งมีอยู่ภายในจิตใจนี้ไม่มีคำว่าวัย ความอ่อนแอท้อแท้อย่าง ธาตุขันธ์นี้ไม่มี เต็มเปี่ยมไปด้วยความเมตตาต่อประเทศชาติบ้านเมืองของเรา จึงได้ มาตามคำนิมนต์ ด้วยเจตนาของพี่น้องทั้งหลายที่หวังดีต่อชาติบ้านเมืองและพระพุทธ ศาสนาเป็นอย่างยิ่ง วันนี้จึงได้มาแสดงธรรมเพื่อพี่น้องทั้งหลายได้เป็นคติเครื่องเตือน ใจต่อไป

เพราะงานทุกอย่างนั้นเป็นงานวิ่งเต้นขวนขวาย เพื่อความเป็นอยู่แห่งชาติไทย ของเรา ย่อมเป็นงานวุ่นวายทั่วหน้ากัน ไม่ว่าใครจะอยู่แห่งหนตำบลใด ย่อมดีดย่อมดิ้น เพื่อความเป็นอยู่รอด และเพื่อชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณ ให้อยู่ร่วมกันเป็นผาสุกด้วย ความมีศักดิ์ศรีดีงามเสมอหน้ากัน เพราะฉะนั้นบ้านเมืองของเราถึงต่างคนต่างดีดต่าง ดิ้น แม้ทางพุทธศาสนาก็เช่นเดียวกัน ก่อนที่พระพุทธเจ้าที่จะได้มาตรัสรู้เป็นศาสดา เอกสอนโลกนี้ พระองค์ก็ทรงดีดทรงดิ้นเต็มเหนี่ยวถึงขนาดสลบไสลไปสามครั้ง นี้ เพราะความตะเกียกตะกายในพระทัยที่เต็มไปด้วยความหลุดพ้นภายในพระทัย ได้

อุตส่าห์พยายามบำเพ็ญพระองค์อยู่ด้วยความตะเกียกตะกายถึงหกปี แล้วจึงได้มีผล ปรากฏขึ้นมาว่าเป็นศาสดาเอกของโลก

ความหมายของศาสดาเอกของโลกนั้น เกิดขึ้นจากพระทัยกับธรรมเป็นอันเดียว กัน คำนี้พี่น้องทั้งหลายอาจจะไม่ได้ยิน หลวงตาขอได้นำหลักความจริงซึ่งเกิดขึ้นจาก การปฏิบัตินี้มาเป็นสักขีพยานแก่บรรดาพี่น้องชาวพุทธทั้งหลาย ให้เป็นเครื่องยึดเครื่อง เกาะ เป็นที่มั่นใจว่า พระพุทธศาสนาของเรานี้คือศาสนาชั้นเอกอุ เราไม่ได้ยกอะไรมา เป็นคู่แข่งขันกัน แต่เรายกมาตามหลักธรรมชาติที่เลิศเลอก็บอกว่าเลิศเลอ ไม่มีลัทธิใด ศาสนาใดที่จะเลิศเลอยิ่งกว่าพุทธศาสนาของเรา ซึ่งตรัสรู้ขึ้นมาด้วยความชอบธรรม คือ ในท่ามกลางแห่งอริยสัจสี่

อริยสัจสี่ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค นี้ขอเรียนโดยย่อ ๆ ว่านี้เป็นโรงงานอัน ใหญ่หลวงครอบแดนโลกธาตุ ที่บรรดาพระพุทธเจ้าทั้งหลายทุก ๆ พระองค์ พระ ปัจเจกพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ พระสาวกของพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ ๆ นั้น เรียก ว่าทุก ๆ พระองค์ ทรงอุบัติขึ้นจากท่ามกลางแห่งอริยสัจนี้ ถึงความเลิศเลอหาประมาณ ไม่ได้ เรียกว่าพ้นจากแดนสมมุติโดยประการทั้งปวง ธรรมกับใจเป็นอันเดียวกัน ใจกับ ธรรม ธรรมกับใจเป็นอันเดียวกัน เพราะใจเป็นภาชนะ เป็นผู้สัมผัสสัมพันธ์ธรรมทั้ง หลาย เมื่อเต็มที่แล้วก็กลายมาเป็นธรรมกับใจเป็นอันเดียวกัน สรุปความลงแล้วเรียกว่า ใจเป็นธรรมธาตุ